

ה"ט 28912/06/17 - יעקב שילה, דינה שילה נגד דוד כלב

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ה"ט 28912-06-17 שילו ואח' נ' כלב

לפני כבוד השופט אריאל צימרמן
המבקשים:
1. יעקב שילה
2. דינה שילה
ע"י ב"כ עו"ד אילן בומבר
נגד
המשיב:
דוד כלב
ע"י ב"כ עו"ד דני גרינברג

החלטה

בקשה לצו לפי חוק מניעת הטרדה מאיימת, התשס"ב-2001, לאחר שצו קודם פקע. הבקשה בעיקרה זהה לקודמתה, ההטרדה זהה, ואין כל מקום לצו הקל מקודמו, כי אם להיפך, נוכח נחישות המשיב להטריד את שלוותם של המבקשים, הקשישים והחולניים.

1. ברקע הדברים: ניסיון המשיב לחיזוק עמדתו בסכסוך מקרקעין, בדרך של הפרעה למבקשים, שהם בני 90 ו-85 בהתאמה, חולניים שניהם ונזקקים לסיוע על מנת להתנייד. הסכסוך בענייני מקרקעין כמובן שאינו מענייני בהליך זה, אלא יש לציין בקיצור נמרץ רק להבנת ההקשר להתנהלותו של המשיב. אביו של המשיב מזה, שהמשיב מתגורר עמו, והמבקשים מזה, מתגוררים משני צדיו של שביל גישה ארוך וצר, המוביל מן הכביש ברח' שבזי בת"א לעבר גרמי המדרגות העולים לדירותיהם, אבי המשיב בבניין שמשמאל, המבקשים בבניין שמימין. שביל הגישה, כשני מטרים רוחבו, הוא דרך ההגעה והיציאה היחיד למבואות הבניינים. כל בניין נטוע בחלקה רישומית אחרת; לטענת המשיב השביל עובר לפחות בעיקרו בחלקה השייכת לאביו, ולפיכך מנועים המבקשים לעבור בו.

2. לפני שנים אחדות ניצת סכסוך במקרקעין בין אבי המשיב למבקשים; כך גם בינו לבעלי זכויות אחרים בחלקת המבקשים, שבנייה שביצעו פלשה לדעת המשיב לחלקת אביו. סכסוך זה מתברר בהליך מקביל בבית משפט זה, ת"א 54397-06-13, לפני כב' השופט יאיר דלוגין ("ההליך המקביל"), שבגדרו דרש אבי המשיב בין היתר למנוע מן המבקשים לעבור בשביל הגישה, שהם חייבים לעבור בו (עקב בנייה בלתי חוקית של אחר, נטען) כדי להגיע לדירתם. נציין כי דרך מקרה ממש הודיעו המבקשים ממש עם השלמת הסיכומים בתיק שלפניי כי ההליך המקביל הסתיים. ככל שהדברים נוגעים לדרישת אבי המשיב מן המבקשים, למנוע מהם מעבר בשביל, הרי שתביעתו נדחתה באופן נחרץ. איני נדרש לאותו פסק דין, אף שהוא רחב יריעה ומאיר עיניים, שעה שלא היווה חלק מחומר הראיות בהליך שלפניי, מה גם

שהשאלה הקניינית כשלעצמה דלת נפקות להכרעה בהליך המתנהל כאן מכוחו של חוק מניעת הטרדה מאיימת, כפי שעוד יבואר.

3. על רקע הסכסוך האמור, וסברת המשיב כי המבקשים עושים שימוש בשטחו של אביו, הרי שהמשיב החליט להחנות את אופנועו בשביל הגישה, בדרך המובילה לגרם המדרגות של המבקשים. זאת עשה לא כיוון שלא מצא מקום לאופנועו במקום אחר, אלא "להוכחת בעלות על השטח", כפי שראה לציין בחקירתו (עמ' 9, ש' 26 לפרוטוקול). בנוסף, הותיר במקום מעין כלוב סורגים באחד מצדי השביל, כאשר בשילוב עם האופנוע, מוצרת עד מאד אפשרות המעבר למבואת המבקשים. על הרקע האמור, עתרו המבקשים באמצעות בתם גב' אורנה לוי בחודש אוגוסט 2016 למתן צו מניעת הטרדה מאיימת, שם טענו כי המשיב מחנה את אופנועו בעיצומו של השביל על מנת להטרידם ולהקשות עליהם, וכן הלינו על מגוון הטרדות מכוונות אחרות של המשיב כלפיהם (ה"ט 3076-08-16; להלן: "הליך ההטרדה הקודם").

4. דיון בהליך ההטרדה הקודם התקיים לפני כב' השופט הבכיר (כתארו אז) מיכאל תמיר. בהחלטתו, מיום 16.8.2016, קבע כי במעשי המשיב יש משום הטרדה מאיימת. בהחלטה לא נקבעו מסמרות בשאלת הזכויות הקנייניות, שצוין כי המשיב לא הציג ראיות לביסוסן, אך בכל מקרה נקבע כי התנהלותו עולה כדי הטרדה מאיימת. וכך נקבע, בין היתר:

"המשיב אכן מחנה את האופנוע שלו במכוון במקום המקשה על המבקשים, אף שבאפשרותו להחנות את האופנוע במקום אחר. מדובר במעבר - פרוזדור ארוך שבצדו ליד הבניין של המבקשים נבנה מחסן הבולט אל תוך המעבר. המשיב שיכול להחנות את האופנוע במקום אחר בקרבת הכניסה לביתו מחנה אותו במכוון במקביל למחסן באופן שמקשה עד מאוד על המעבר והגישה לפתח ביתם של המבקשים... המשיב מודע היטב לבקשת המבקשים להחנות את האופנוע בצורה אחרת, ואין אלא לקבוע לצורך הבקשה שבפני כי הוא מתעלם מבקשתם במכוון כדי להטריד אותם. אין כל הבדל לעניין זה בין עמידת המשיב במעבר באופן שמטריד ומקשה על הגישה של המבקשים לביתם לבין הצבת חפצים במכוון במעבר כדי להקשות על המבקשים ולהטרידם כפי שתואר לעיל. כמו-כן אין לשלול כי המשיב עושה זאת כדי להפעיל על המבקשים לחץ בקשר להליכים המשפטיים האחרים הנ"ל". (ס' 12 ו-18 להחלטה).

5. לאחר שנדרש בית המשפט הנכבד לפעולותיו השונות של המשיב, ראה הוא ליתן צו מניעת הטרדה מאיימת, תוך שרואה הוא לבאר כי חניית האופנוע באופן המותיר למבקשים רוחב של פחות ממטר אחד למעבר בשביל לצדו של האופנוע, מהווה משום הטרדה (סעיף 18 ו-20.1 לפסק הדין). יוער כי בהחלטה נדרש בית המשפט גם לעניינו של כלוב העשוי סורגים שהציב המשיב בשביל הגישה, אשר הצטרפותו לאופנוע החנוי לידו הקשתה עוד יותר על המעבר; אך לא ניתן צו המתייחס לעניין זה. הצו ניתן לתקופה של ששה חודשים.

6. הצדדים חלוקים בשאלה האם המשיב הפר את הצו כאשר זה עמד בתוקפו. המשיב מכחיש בכלליות, המבקשים מציגים ראיות לכך שהחנה את אופנועו, תוך הותרת רוחב של 80 ס"מ. כך או כך, וזה העיקר, גורסים המבקשים כי ממש ביום פקיעתו של הצו, במחצית חודש פברואר 2017, שב המשיב להטריד, והחל להחנות את אופנועו במכוון באופן שהותיר מרווח צר במיוחד, לא מטר ואף לא קרוב לכך. אישר המשיב, ללא כחל וסרק: "אין להם לא מטר

ולא חצי מטר", ואת הטעם לכך שאינו מאפשר למבקשים מעבר ביאר בפשטות: כך יעשה ל"כל מי שפולש לנו" (עמ' 9, ש' 18-21 לפרוטוקול).

7. ביום 6.6.17 הגישו המבקשים באמצעות בתם בקשה חדשה, במסגרת הליך ההטרדה **הקודם**, למתן צו נוסף בן ששה חודשים, נוכח חזרת המשיב לסורו, כך טענתם. אותה בקשה הובאה לפניי וביארתי בהחלטתי מאותו יום כי משפקע הצו בהליך הקודם אין להאריכו, ויש צורך בנקיטת הליך חדש אם חפצים בכך המבקשים (השוו: רע"א 2327/11 **פלוני נ' פלוני** (28.4.2011)). עם זאת ביארתי כי בידי המשיב, אם הוא חפץ, בכך להביע הסכמתו למתן צו חדש כפי זה שעמד בתוקפו, וביקשתי התייחסותו. המשיב סירב, כפי זכותו המלאה, ולמבקשים לא נותר אלא להגיש בקשה חדשה. כך עשו.

8. בבקשתם מיום 13.6.17 הלינו המבקשים על כי המשיב חזר להחנות את אופנועו בעיצומו של שביל הגישה, באופן המקשה עד מאד על מעברם, בגילם ובמצבם. המבקשים מלינים עוד כי המשיב טרם הזיז את כלוב הסורגים, וכן כי הוא אף שופך במכוון שמן וחול בשביל הגישה על מנת להטריד את המבקשים.

9. המשיב בתגובתו הקצרה לא הכחיש כי שב להחנות את אופנועו באמצע שביל הגישה, ולא טען כי הדבר אינו מפריע למבקשים. גישתו: השביל שייך לאביו, המבקשים מנועים מלעבור בו, הוא יכול לעשות בשביל כבשלו ואף להחנות שם את אופנועו, לטפל בו, ולהותיר את כלוב הסורגים. בכל מקרה, לשיטתו, המדובר בסכסוך אזרחי המתברר בהליך המקביל ושם מקומו להתברר, לא בהליכי הטרדה מאיימת. לתצהירו הוסיף אף תצהיר מטעמו של מר מוחמד מצארווה, שצין כי הוא מודד מוסמך שחיווה עמדה בהליך המקביל ומצא שהאזור שבו חונה המשיב הוא בבעלות אבי המשיב. המבקשים ביקשו להוציא את התצהיר, הנשען על חוות דעת (שלא צורפה) מהליך אחר; לא ראיתי לעשות כן, אך נפקות התצהיר תהא דלה.

10. ניסיון להביא את הצדדים להבנה לא צלח, וזו זכותם של הצדדים. המשיב גרס ביחס להליך הקודם, שם לא היה מיוצג, כי בית המשפט שגה, וכי עתה יעלה בידו לבסס את עמדתו. הצדדים נחקרו, ולבקשתם השלימו טענותיהם קצרה בכתובים. יחד עם השלמות המשיב, הודיעו המבקשים כאמור על סיומו (הזמני לפחות) של ההליך המקביל בפסק דין של כב' השופט דלוגין הדוחה מכל וכל את טענות אבי המשיב כלפי המבקשים (להבדיל מבעלי זכויות אחרים באותה חלקה) ואת ניסיונו למנוע מהם מעבר בשביל הגישה. כאמור, איני רואה להסמך על אותו פסק דין, שאינו ראיה בהליך כאן, וכאשר ממילא אין חפיפה בין תביעות קנייניות להליכים לפי חוק מניעת הטרדה מאיימת.

11. לענייננו אפוא: ראשית יש להעיר על היחס שבין הליכים מכוח חוק מניעת הטרדה מאיימת והליכים אזרחיים. יש להזהר היטב פן הליכים לפי חוק מניעת הטרדה מאיימת, שסדרי הדין בו רופפים ופגיעתו האפשרית במטריד-הנטען יכולה להיות משמעותית, יהפכו לשביל עוקף הדינים האזרחיים הרגילים. כל פגיעה קניינית היא גם עוכרת שלווה, והעכרת שלווה יכולה להוות "הטרדה מאיימת" נוכח הגדרתו הרחבה עד מאד של מושג זה בסעיף 2 לחוק מניעת הטרדה מאיימת, ועדיין ברור שלא כל סכסוך הנסב על זכויות ניתן יהיה להסיט באמתלה זו לביור מכוח חוק מניעת הטרדה מאיימת.

12. חרף זהירות זו, במקרים החריגים והמתאימים אפשר שהתנהלות היכולה להקים עילה לתובענה אזרחית (ולעתים - להליך פלילי) יהיה מקום לבררה גם מכוח חוק מניעת הטרדה מאיימת. זאת, כאשר תכלית ההתנהלות המוקשית היא זו בדיוק: להטריד ולהעכיר שלוה, והחשש קיים כי תימשך. מובן, הטיפול בהתנהלות זו מכוח חוק מניעת הטרדה מאיימת אינו חופף ואינו תחליף לבירור מכוח הדין האזרחי הרגיל. לא ייקבעו זכויות קניין בעיצומו של הליך לפי חוק מניעת הטרדה מאיימת. צו לא יהווה קרדום לחפור בו בהליך האזרחי, אף לא מחסום מפני נקיטת הליך אזרחי בידי המטריד להבטחת זכויותיו. אולם אפשרות, צרה וחריגה, לברר את העניין גם באספקלריה של חוק מניעת הטרדה מאיימת - ודאי קיימת.

13. המקרה שלפנינו ידגים מדוע גם זהו מצב חריג שבו גם הליך לפי חוק מניעת הטרדה מאיימת, בכל הנוגע להחניית האופנוע. כפי שנקבע כבר בהליך ההטרדה הקודם, ולא נטען אחרת עתה, ניתן להחנות את האופנוע גם במקום אחר. החנייתו בלב שביל הגישה הצר נועדת להתריס ולהצר צעדיהם של המבקשים, במלוא מובן המילה. לא היה חולק ואין חולק גם הפעם כי את אופנועו יכול להחנות המשיב במקום אחר. התנהלות המשיב מהווה הטרדה לשמה, כפי שהודגם לכל אורך חקירתו.

14. הטרדה זו זועקת מקום שאנו משיתים לבנו למצבם של המבקשים. המבקש, בן 90, דמנטי, נזקק למטפלת, יכול לצאת מביתו רק בתמיכת אחרים, ובתו הצהירה כי היא לוקחת אותו לטיולים מעת לעת. המבקשת, בת 85, מתנייעת רק בסיוע אחרים, כמו גם עם הליכון ולעתים כסא גלגלים, ונזקקת תדיר לביקור אצל רופאים (עמ' 8, ש' 24-29). התמונות והסרטונים המחישו היטב כיצד דרך פעולתו של המשיב מסכלת את אפשרות המעבר של המבקשים, ומכמיר לב היה לראות את המבקשת, גם בסמוך לפני הגשת הבקשה, נדרשת להדחק עם כסא הגלגלים שלה בלא הצלחה לצד האופנוע, שלא ניתן לחלוף על פניו בלא שיוזז בידי מי מבני לווייתה. המשיב, מצדו, גורס כי אין בכך כל פסול. אגרוס אחרת, בכל הכבוד הראוי.

15. אעיר כי השאלה האם לאבי המשיב זכויות קניין באותו מעבר היא דלת נפקות. כשם שבדיני המטרדים, פעולה התואמת היתר אינה שוללת מניה וביה את האפשרות שאותה פעולה תיחשב כעוולה של מטרד (השוו: ר"ע 62/83 בעל טכסא נ' גונן, פ"ד לח(1) 281 (1984)), כך גם בדיני ההטרדה המאיימת. אדם יכול להטריד מתוך ביתו, מתוך קניינו, והדבר ייאסר, כך גם כאן. למעלה מן הצורך אעיר: כל שהצליח המשיב להראות הוא שלכל היותר יש **מחלוקת** בעניין זכויות הקניין (ואניח לכך שהמחלוקת המשפטית, לכאורה, הסתיימה זה עתה בדחייה גמורה של עמדתו שלפיה המבקשים מנועים מלעבור בשביל הגישה היחיד המוביל לביתם כפי שהם עושים עשרות רבות בשנים). מחלוקת כזו אינה יכולה להוות בסיס משפטי להטריד אחרים. מחלוקת כזו אינה עילה לגרום לכך שצמד קשישים לא יוכלו לצאת ולהכנס לביתם, בשביל הגישה היחיד המוביל אליו. מחלוקת כזו אינה מצריכה ואינה מצדיקה שהמשיב יחנה בשביל, במכוון, אופנוע שלא יותיר מרווח ולו צר לצמד המבקשים, ויבטיח שכל ניסיון של ילדיהם לסייע למבקשים לבוא ולצאת בשערי ביתם יהפוך לאתגר סבוך ומתסכל, והכל על מנת לטרוד את מנוחתם. זהו מקרה שבו התערבות מכוח חוק מניעת הטרדה מאיימת היא במקומה.

16. בין הערותיו האחדות של המשיב, בתגובתו, בדיון ובסיכומיו, בניסיון למנוע את מתן הצו נציין ארבעה אלה:

ראשית הוא טוען, מה לה לבתם של המבקשים לטעון בשם הוריה. אכן, הזהירות נדרשת על מנת שלא יימצא אדם שואל לעצמו זכויות אחר על מנת לקדם את האינטרסים האישיים שלו (השוו: החלטתי בהט (ת"א) 12619-01-14 פלוני נ' עו"ד פלונית (13.1.2014)). אולם כאשר צאצא מבקש לשמש להוריו לפה, ומן הנסיבות עולה כי על דעתם הוא עושה זאת, אין בכך פסול (ס' 4(ד) לחוק)). התקשיתי לזהות גם מדוע גרס המשיב שנכון היה במקרה דנן שהמבקשים, במצבם, הם שיגישו את התצהירים, והם שיידרשו להגיע לבית המשפט (ככל שרק היו מצליחים לחלוף על פני האופנוע החוסם את דרכם ביציאה מביתם). אין צורך להוסיף ולהתיש את מי שתשו כוחותיו, ואם בת מבקשת בהן צדקה לסייע בידי הוריה הקשישים והחולים, במה שלא יכול להיות מחלוקת שהיא טובתם והתואמת את רצונם, תבורך.

שנית, המשיב מצביע על כך שמשך כארבעה חודשים מאז פקע הצו הקודם לא הוגשה בקשה חדשה, נתון המלמד לשיטתו על כך שאין כאן הטרדה. אכן, השתהות תדיר תלמד על כך שהטרדה מוחשית אין בהכרח. ברם במקרה המסוים כאן ניכר כי המדובר בטענה דלת עוצמה. קיבלתי את הסבר גב' לוי כי חרף הסלידה מנקיטת הליכים משפטיים גוזלי זמן ומאמץ, כאשר הגיעו מים עד נפש בחרה, בצידוד הוריה, לפעול לסייע להם; וכאשר פעם נוספת מצאה עצמה נאלצת להטלטל עם כסא הגלגלים של אמה הנזקקת להגיע לטיפול רפואי והאופנוע של המשיב חוסם שוב את דרכה, עשתה מעשה ופנתה לבית המשפט (עמ' 8 לפרוטוקול).

שלישית, המשיב ראה להצביע ולמקד חקירתו בכך שאינו יוצר קשר מילולי עם המבקשים. מה טוב, אולם הטרדות יכולות לבוא במגוון דרכים.

רביעית, ביקש המשיב להבחין בין ההליך הקודם לזה הנוכחי. לא מצאתי הבדל; לשיטתי מה שנקבע כי הוא הטרדה עודנו הטרדה ובמידה רבה לפנינו השתק פלוגתא, אף אם המשיב לא היה מיוצג בפעם הקודמת; וממילא לא התיימר אפילו להניח תשתית שונה מקודמתה, כך שהתוצאה הפעם ודאי אינה יכולה להיטיב עמו.

17. דיברנו עד הנה על אודות האופנוע. המבקשים הלינו עוד על שניים: כלוב הסורגים ושמן על השביל. כלוב הסורגים מצוי במקום מזה זמן רב. בניגוד לאופנוע, הטרדה יומית, מתחדשת ומגוונת, כלוב הסורגים הוא כאבן שאין לה הופכין. יש בו מטרד, אך ללא האופנוע, לא יקשה. לגביו, הליך אזרחי (שאפשר שעתה ייקל על המבקשים לנוקטו נוכח ההכרעה בהליך המקביל) הוא דרך המלך. ואשר לעניין השמן: המשיב גורס שמקום מתאים לטפל באופנוע הוא גם בשביל הגישה הצר עצמו, עלה מדבריו (עמ' 11, ש' 1-4 לפרוטוקול), אף שלטענתו שפכת השמן על השביל כתוצאה מכך אינה אירוע חוזר. איני נדרש להכריע, שכן אם האופנוע לא יהיה בשביל הגישה, ממילא לא יבוצעו בו טיפולים בשביל הגישה, ולא יישפך שמן מחליק בשביל הגישה, בכוונת מכוון או שלא בכוונת מכוון.

18. צו יינתן אפוא. בגדרי הצו, איני רואה מקום או תועלת לעסוק בשאלת מיקומו המדויק של האופנוע בשביל. **החניית האופנוע בכל מקום בשביל הגישה הצר המוביל לביתם של המבקשים - היא הטרדה. והצו שיינתן פשוט: נאסר על המשיב להטריד את המבקשים בכל דרך.** תוקף הצו: עד יום 26.12.2017, היא התקופה המקסימלית שבחוק.

כיוון שאיננו מצויים בהליך אזרחי, אין בצו זה כדי למנוע מן המשיב לפעול לקבלת סעד שיתיר לו לעשות בשביל כרצונו, ואם יזכה בו כאשר צו מניעת ההטרדה המאיימת בתוקפו יוכל לשוב ולפנות לבית משפט זה בבקשה מתאימה.

19. אשר להוצאות: זהו החריג שבחריג. בהליכים מכוח חוק מניעת הטרדה מאיימת אין מרבית בהוצאות, לא לחובת המבקש כאשר בקשתו נדחית (עיינו: סעיף 9 בחוק), ולא לחובת המשיב. קל וחומר כאשר ניתן היה לנקוט גם הליך אזרחי רגיל ולהשיג מעשית תוצאה דומה. אולם במקרה דנן, כאשר המדובר בהליך שני שנדרשים המבקשים לנקוט מכוח חוק מניעת הטרדה מאיימת, וכאשר צו קודם לא הניא את המשיב מלנהוג כפי שהוא נוהג ולהטריד את המבקשים במצבם הקשה, הרי שיעשה לחובתו צו להוצאות לטובת המבקשים, גם אם על הצד הנמוך ממש באופן יחסי להליך אזרחי. **המשיב יישא בשכר טרחת עורכי דינם של המבקשים יחד בסכום של 7,000 ₪.** איני רואה להוסיף ולהתנות בערבות להבטחת הצו; יפר המשיב, רשאים המבקשים לשוב ולפנות בעניין זה, אף שחזקה על משטרת ישראל כי תדע לפעול במידת הצורך לאכיפת הצו ולחסוך את הצורך בהתדיינות נוספות.

20. אשר להחסיית ההליך: ארעית הוחסה עם פתיחת התיק, אך מנשלם ההליך לא נמצא בנסיבות כי יש בכך עוד צורך. ההליך יוגדר אפוא פתוח לציבור. חפץ מי מהצדדים לטעון בעניין, יטען ואבחן כמובן.

המזכירות תשלח העתק ההחלטה לב"כ הצדדים.

ניתנה היום, ב' תמוז תשע"ז, 26 יוני 2017, בהעדר הצדדים.